

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3019

av Kerstin Lundgren m.fl. (C)

Arktis

Sammanfattning

Arktis är det område på jordklotet där klimatförändringarna sker som snabbast. Detta kan få förödande konsekvenser för regionen och för resten av världen. Den smälta isen skapar i ett mycket känsligt marint område nya förutsättningar för exploatering och utvinning av mineraler och fossila bränslen. Det ger samtidigt nya möjligheter för transporter, vilket leder till att fartygstrafiken i detta känsliga område kommer att öka väsentligt. För Centerpartiet är det angeläget att regeringen har tydliga prioriteringar och en strategi för att skydda den marina känsliga miljön i Arktis. Därtill anser Centerpartiet att det finns ett tydligt behov av ett bindande internationellt avtal för säkra fartygsvägar.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges regering ska utveckla en strategi för att skydda den marina känsliga miljön i Arktis och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges regering ska verka för ett bindande internationellt avtal för säkra fartygsvägar i Arktisområdet och tillkännager detta för regeringen.

Strategi för Arktis

Arktis är det område på jordklotet där klimatförändringarna sker som snabbast. Detta kan få förödande konsekvenser för regionen och för resten av världen. Den smälta isen skapar i ett mycket känsligt marint område nya förutsättningar för exploatering och utvinning av mineraler och fossila bränslen. Det ger samtidigt nya möjligheter för transporter, vilket leder till att fartygstrafiken i detta känsliga område kommer att öka

väsentligt. Detta kräver skärpta regler för säkerheten i Arktis och en ny bindande handlingsplan för hur skyddet av den arktiska miljön ska utökas. I Riksrevisionens granskning av Arktiska rådets arbete (RiR 2015:8) framgår behovet av ett bindande internationellt avtal avseende säker sjöfart i rekommendationerna.

Allt fler aktörer vill vara med och påverka Arktis framtid, och några länder har tydligt markerat sina intressen i området. Detta talar tydligt för att trycket växer, och då måste Sverige vara den pådrivande parten för en hållbar utveckling av och skydd för Arktis. Vi måste säkerställa skydd för de känsligaste marina områdena och säkra att oljeexploateringen inte under några förutsättningar sker i eller hotar den känsliga miljön.

Till hotet mot Arktis från klimatförändringarna kommer även det militära hotet. Tydliga tecken finns nu på ökad militär aktivitet runt Arktis inte minst från Ryssland.

Under 2015 ägde Arktiska rådets ministermöte rum i Iqaluit i Kanada. Regeringen valde att åka till mötet utan att ha presenterat någon handlingsplan eller avsikt att ta fram en sådan, och man återvände likaså tomhänt därifrån.

Alliansregeringen tog frågorna om Arktis på största allvar. Mellan 2011 och 2013 var Sverige ordförandeland i Arktiska rådet och verkade aktivt för att stärka rådets roll som ett centralt multilateralt forum för Arktisfrågor.

Centerpartiet var pådrivande för att regeringen tog fram Sveriges första strategi för Arktis någonsin. Denna underströk vår ambition att verka för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling i Arktis.

För Centerpartiet är det angeläget att den rödgröna regeringen prioriterar Arktis och presenterar en ambitiös strategi för att skydda den marina känsliga miljön i Arktis.

Säkra fartygsvägar i Arktisområdet

För Centerpartiet det självklart att Sverige ska fortsätta driva på för att skydda den unika miljön i Arktis. Oljeutvinning i ett så känsligt område som Arktis är inte acceptabelt med tanke på vilka förödande konsekvenser ett oljeutsläpp skulle få. Över huvud taget måste det råda starka hänsynskrav och hårda begränsningar för all råvaruhantering i de arktiska havsområdena. Särskilt känsliga områden måste helt kunna skyddas från

exploatering, och där krävs ett långsiktigt arbete för att påverka de så kallade kuststaternas regeringar. Såväl i Arktis som i andra marina områden utövar länder med angränsande kust suveräna rättigheter i fråga om att utvinna olja, gas och mineraler.

Under Sveriges ordförandeskap i Arktiska rådet hölls det första formella miljöministermötet i rådets historia. Under alliansregeringen ledde dåvarande Miljöminister Lena Ek förhandlingarna som resulterade i rekommendationer om att förebygga oljeutsläpp och utveckla instrument för att säkra ländernas samordning för att hantera utsläpp. Sverige tog även initiativ till ett ökat fokus på resiliens och ekosystembaserad förvaltning i rådets miljöarbete. I EU och FN drev vi på för att inom ramen för FN:s havsrättskonvention kunna reglera skyddet av marina områden utanför nationell jurisdiktion.

Centerpartiet anser att det finns ett tydligt behov av ett bindande internationellt avtal för säkra fartygsvägar i Arktisområdet och uppmanar den rödgröna regeringen att verka för detta.

Kerstin Lundgren (C)

Daniel Bäckström (C)

Göran Lindell (C)